

МІКЪ ГРАММАТІКЪ МОУЅІКАЛЪ.

...ЕТІКЪ ШІ ПРАКТІКЪ.

Копрінzътоаре de ӂнвъцътура тѹтѹлор Семпелор ші Скърілор Мѹсічії Бісерічешті.

Компѹсъ ші dedікатъ преа кѹвіосѹлѹї Іеронім Протосінгел, проф. de мѹсікъ бісерічеаскъ ӂн семінарѹл сф. мітрополії.

de

...ТОН ПАНN.

...ѹрещі, 1854.

...графіа лѹї А Панн.

МІКЪ

ГРАМАТІКЪ МȢСІКАЛЪ.

ТЕОРЕТІКЪ ШІ ПРАКТІКЪ.

Каре копрinde ꙟп сine ꙟтвъцътȣра а тȣтȣлор Семнелор шi а Скърiлор Мȣсiчiй Бiсерiчещi.

Компȣсъ шi dedікатъ
Кȣвiосȣлȣi Iеромонах Iероnim, Професор de мȣсікъ бісерічеаскъ în Семinарȣл сф. мітрополiї.

de

ANTON ПANN.

БȢКȢРЕЩI, 1854.

Ꙟп Тiпографiа лȣi А. Пann.

[illegible]

[illegible]

ГРАММАТІКЪ МȢСІКАЛЪ.

ТЕОРЕТІКЪ ШІ ПРАКТІКЪ.

КȢ ÎNТРЕБЪРЇ ШІ РЪСПȢNСȢРЇ.

КАП І.

Ꙟ. Че есте Мȣсіка?

Р. **Мȣсіка есте щiinца de а алкътȣі Мелоdia.**

Ꙟ. Мелоdia че есте?

Р. **Мелоdia есте алкътȣіреа бȣнеї глъсȣрї.**

Ꙟ. Din кѫте съ алкътȣеще Мелоdia?

Р. **Мелоdia съ алкътȣеще din doъ: din Сȣнете ші din Семне.**

Ꙟ. Че сѫнт Сȣнетеле?

Р. **Сȣнетеле ꙟn Мȣсікъ сѫнт niще Сілабе, кȣ каре пȣртъm гласȣл кътре сȣіре, погорѫре ші потрівіре.**

Ꙟ. Каре сѫнт Сілабеле Сѫпетелор кѫ каре пѫртът гласѫл кътре сѫіре?

Р. Сілабеле Сѫпетелор кѫ каре пѫртът гласѫл кътре сѫіре сѫнт ачестеа: Па, Вѫ, Га, Ді, Ке, Зо, Ні, Па; ка кѫнд ам zіче: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Ꙟ. Каре сѫнт Сілабеле Сѫпетелор кътре погорѫре?

Р. Сілабеле Сѫпетелор кѫ каре пѫртъш гласѫл кътре погорѫре сѫнт тот ачелеа, zікѫндѫле Ꙟпконтра сѫірії саѫ Ꙟнторкѫндѫне Ꙟнапої; адікъ: Па, Ні, Зо, Ке, Ді, Га, Вѫ, Па; ка кѫнд ам zіче: 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1.

Ꙟ. Дар кътре потрівіре че сілабе сѫнт?

Р. Кътре потрівіре іаръші тот ачесте сѫнт, zікѫнд маі мѫлте де ачелаш фел, прекѫм: Па, Па, Па; Вѫ, Вѫ, Вѫ; Га, Га, Га; ка кѫнд ам zіче: 1, 1, 1; 2, 2, 2; 3, 3, 3; шчл.

Ꙟ. Ачеастъ регѫлъ а арътателор Сѫпете кѫм съ нѫмеще?

Р. Скара Діктовікъ (натѫралъ) саѫ сістема Діапасонѫлѫі; каре се алкътѫеще Ꙟн кіпѫл ѫрмътор кѫ Дістанцеле хотърѫте.

DIAПАСONȣЛ

саȣ

СКАРА DIATONIKЪ (ФІРЕАСКЪ.)

Ꙟп сȣіре. — Ꙟп погорѫре.

Па		Па
	4	
Ni		Ni
	2	
Zo		Zo
	3	
Ke		Ke
	4	
Di		Di
	4	
Га		Га
	2	
Вȣ		Вȣ
	3	
Па		Па

Ꙟ. Dістанца че есте?

Р. Dістанца есте dепъртареа чеа dела ȣп Топ пѫ-пъ ла алтȣл.

Ꙟ. Топȣл че есте?

Р. Топȣл есте пȣтереа ȣпȣ'ї сȣпет ꙟпарте.

Ꙟ. Кѫте сѫnт Тоnꙋріле ?

Р. Тоnꙋріле сѫnт треĭ, каре се nꙋmеск : Тоn mа-ре, Тоn mік, ші, Тоn mаĭ mік.

Ꙟ. Din че nꙋтеm кꙋnоаще осебіреа ꙟnтре ачесте Тоnꙋрі?

Р. Din nꙋтереа сꙋnетꙋлꙋĭ; ші фiind къ ꙋn ꙟnчепъ-тор nꙋ nоате кꙋnоаще осебіреа ꙟnтре ачесте То-nꙋрĭ, de ачеĭа с'аꙋ ꙟnсеmnат кꙋ Рітmĭ ка съ nъzеаскъ ꙟnсꙋшіреа фіе-къръĭа.

Ꙟ. Кꙋ че Рітmĭ съ ꙟnсеmnеазъ ачесте Тоnꙋрі ?

Р. Тоnꙋл mаре, ка ꙋnꙋл че аре dістанцъ de nꙋтере mаĭ mꙋлтъ 'і с'а dат Рітmꙋл de 4; ĭар Тоnꙋл mік фiind къ аре dістанцъ de nꙋтере mаĭ mікъ 'і с'а dат Рітmꙋл de 3, аdікъ: треĭnърцĭ din Тоnꙋл mаре; ші Тоnꙋл mаĭ mік, фiind къ аре dістанцъ de nꙋтере ші mаĭ mікъ, 'і с'а dат Річ-mꙋл de 2, аdікъ жꙋmътетеа Тоnꙋлꙋĭ mаре; Ка-рії ꙟn скара Diатонікъ се сокотеск аст-фел: ѫnтре Па ші Вꙋ, Тоn mік; ꙟnтра Вꙋ ші Га, Тоn mаĭ mік; ꙟnтре Га ші Di, Тоn mаре; ꙟn-тре Di ші Ке, ĭаръшĭ Тоn mаре; ꙟnтре Ке ші Zо, Тоn mік; ꙟnтре Zо ші Ni, Тоn mаĭ mік; ꙟnтре Ni ші Па, Тоn mаре.

Ѫ. Dар кѫnd вот авеа требвiнцъ de маї мвлтъ свiре саѕ погорѫре че требве съ фачет?

Р. Ӏар кѫnd вот авеа требвiнцъ de маї мвлтъ свiре саѕ погокѫре декѫт скара Diапасонвлвї, атвнчї ѫndoim Diапасонвл; adiкъ: dвпъ че зiчем свнетвлвї ал 8-леа Па, каре се ѫнсемнеазъ кв ачеастъ тръсвръ — ла свнетвл ал 9-леа зiчем Вв, ла ал 10-леа Га, шчл. аша шi ѫн погорѫре, adiкъ: dела Па, базвл Скърiї, каре се ѫнсемнеазъ кв ачеастъ тѫнъ ☞ погорѫнd зiчем Ni, Zо, Ке, шчл. прекvм ѫмфъцiшазъ Скара връмтоаре.

DIСDI-

Dicdiaпaconȣл саȣ | **Скара Andoitъ.**

Сȣпетеле дȣпъ Скара Dicdiaпaconȣлȣi.

Note	Interval	Sign
Di		δ
	4	
Гa		γ
	2	
Bȣ		β
	3	
— Пa		π
	4	
Ni		ν
	2	
Zo		ζ
	3	
Ke		κ
	4	
Di		δ
	4	
Гa		γ
	2	
Bȣ		β
	3	
Пa		π
	4	
Ni		ν
	2	
Zo		ζ
	3	
Ke		κ
	4	
Di		δ

Мъртȣріле дȣпъ Скара Dicdiaпaconȣлȣi.

К А П II.

Пентрꙋ семнеле тонꙋрілор ін мꙋсікъ.

Ѫ. Кѫте сѫнт Семнеле Тонꙋрілор ѫн Мꙋсікъ?

Р. Доъ-зечї, din каре ꙋнеле сѫнт вокале саꙋ гласпіче, алтеле Консонате саꙋ пе гласпіче, ші алтеле Тімпорале.

Ѫ. Каре ші кѫте сѫнт семнеле Вокале?

Р. Зече, ші сѫнт ачестеа:

Ісоп.

Олігоп,

Петасті,

Доъ Кептіме.

Кептімъ,

Іпсілі,

Епістроф,

Іпорої,

Елаффроп, ші

Хамілі. Din каре фіе-каре семп прекꙋм аре deoсебітъ формъ, аре ші deoсебітъ пꙋтере ѫн гласꙋіре; adікъ:

Nічї сѕе пічї погоаръ, чї дѕче гласѕл ꙟп потрівіре.

Сѕе гласѕл кътре аскѕціте трептат шї лініщіт топ ѕпѕл.

Сѕе асеменеа Топ ѕпѕл трептат, ꙟнсъ маї пѕтернік декѫт Оліговѕл.

Сѕе їаръшї Топ ѕпѕл трептат ꙟнсъ оарешї че маї домол декѫт Оліговѕл.

Сѕе доъ Топѕрї съріте.

Сѕе патрѕ Топѕрї съріте.

Погоаръ Топ ѕпѕл трептат.

Погоаръ доъ Топѕрї трептате.

Погоаръ доъ Топѕрї съріте, шї

Погоаръ патрѕ Топѕрї съріте.

ꙟ. Че ꙟнцелецем прін zічереа Топѕрї трептате шї съріте?

Р. Топѕрї трептате, zічем ла Семнеле че глъсѕеск кѫте ѕп Топ; фіінд къ ѕрмеаzъ трептат ѕпѕл дѕпъ алтѕл дѕпре сѕпетеле Скърії, прекѕм сѫнт: ⸻, ⸻, ⸻, ⸻, шї ⸻; їар топѕрї съріте, zічем ла Семнеле че глъсѕеск кѫте маї мѕлте Топѕрї, фіінд къ пѫшеск дѕпре сѕпетеле

Скърії песте doъ, патрѕ, саѕ таї тѕлте трепте de odатъ, прекѕт сѫпт: ‸ ⌒ ✓ ~

КАП III.

Пентрѕ фелѕріта констаре ші легаре а семнелор.

Ѧ. Ачесте Семне че ашезаре ші легаре аѕ?

Р. Ѧн алкътѕіреа Кѫнтърії Семнеле челе че пот ста ші сінгѕре de сіне ші легате ѧтпреѕнъ кѕ алтеле сѫнт: — — ⌣ → ⌒ ші ~; їар челе че се ціn легате ші нѕ пот ста сінгѕре сѫнт: ‸‸ ‸ ✓ ші ,.

Din ачесте семне, Олігон ші Петастії се стъпѫнеще атѫт de Ison кѫт ші de тоате челе погоръжтоаре кѫнd се пѕн d'асѕпра лор, ші атѕнчї нѕмаї челе че стъпѫнеек се нѕмъръ; їар челе стъпѫніте ѧшї піерd гласѕіреа, dекѫт daѕ нѕмаї о апъсаре челор че стаѕ d'асѕпра лор; прекѕт: ...

Кентіта їаръшї стъпѫнеще пе Олігон кѫнd се

пѫне ꙟн капѕ'ї саѹ de deсѫнт, шї глъсѹеще ꙟн сашї dоъ Тонѹрї съріте, фъръ deосебітъ пѹтере, прекѹm: ; їар пѹindѫсъ d'асѹпра'ї пѹ'л стъпѫнеще, чї се пѹтъръ треї Тонѹрї съріте, прекѹm:

Іар Іпсілі стъпѫнеще шї пе Оліgon шї пе Петасті кѫнd стъ ꙟн капѹл лор d'асѹпра; шї атѹнчї се пѹтъръ пѹmaї Іпсілі патрѹ Тонѹрї съріте, прекѹm: ; їар пѹindѹсе ꙟн коаda лор, пѹ ле стъпѫнеще, чї се пѹтъръ ꙟнпреѹнъ кѫте 5 Тонѹрї съріте, прекѹm: .

Епістрофѹл їаръшї стъпѫнеще тонѹл чел din тѫлѹ ал лѹї Елафрон кѫнd се пѹне ꙟн капѹ'ї, шї глъсѹеще ꙟmпреѹнъ dоъ Тонѹрї трептате, ꙟнсъ Тонѹл чел din тѫлѹ кѹ гръбіре, прекѹm: ; їар пѹindѹсъ Епістроф de deсѹптѹл лѹї Елафрон пѹ'л стъпѫнеще, чї се пѹтъръ треї Тонѹрї, ꙟнсъ пѹ deспърціте, чї тот de odатъ, прекѹm: .

Їар Кентіmіле нічї стъпѫнеск, нічї се стъпѫнеск de вре ѹна, нічї пот ста сінгѹре de сіне,

чі легате de челе-л-алте; кѫнd се скріȣ̆ сȣнт Олігон глъсȣеск ꙟнтѫю Кентіміле апоĭ Олігон, іар кѫнd сѫнт ꙟн капȣл лȣĭ Олігон саȣ̆ d'асȣпра'ĭ глъсȣеще ꙟнтѫіȣ̆ Олігонȣл ші пе ȣрмъ Кентіміле, прекȣм :

Іпорої асеменеа, ȣрмеазъ легат кȣ алтеле; кѫнd се скріе d'асȣпра'ĭ Горгон се ꙟнцелеџе къ есте пȣс пентрȣ чел dінтѫіȣ̆ Тон; іар кѫнd есте Апли de десȣптȣл лȣĭ, атȣнчĭ се нȣмъръ ла ал doілеа Тон ал съȣ̆, прекȣм :

Dар кѫнd ва фі тревȣінцъ de маĭ мȣлтъ сȣіре саȣ̆ погорѫре съріть че семне ꙟнтревȣінцъм?

Іар кѫнd фаче тревȣінцъ de маĭ маĭ мȣлтъ сȣіре саȣ̆ погорѫре съріть ꙟмпреȣнъ ші алте семне de ачелаш фелȣ, прекȣм се аратъ ꙟн ȣрмътоареа компȣнере, каре с'а ꙟнсемнат кȣ Џіфре.

ші чл. прекѫт се аратъ маї пе ларг ꙟн Базъл Мѫсічії; тіпъріт ла Анѫл 1845.

КАП IV.

Пентрѫ семнеле консонате саѫ не гласніче.

Ꙟ. Каре ші кѫте сѫнт семнеле Консонате?

Р. Ѕемнеле Консонате саѫ не гласніче сѫнт ачесте шасе:

Варіа,

Омалон,

Антікенома,

Псіфістон,

Етерон, ші

ιθ Ептофоп.

Се zік ачесте Копсопате пентрꙋ кꙟ пꙋmaĭ de сіпе пꙋсе пꙋ аꙋ нічĭ о глъсꙋіре, чі сꙟпт сemне-ле вокале скріindꙋсе, фіе-каре dinтр'ꙟпселе dꙟ deoсевітꙟ пꙋтере ші фігꙋраре гласꙋлꙋĭ, adікꙟ:

Продꙋче кꙋ грехіте гласꙋл Карактерꙋлꙋĭ (a) каре ꙋрmeазꙟ dꙋпꙟ dꙟпса.

Прічіпꙋеще оаре каре вал ꙟп гꙟтлеж, ре-пеde креcкꙟпd ші domол deскреcкꙟпd.

Рidікꙟ кꙋ віічꙋпе саꙋ кꙋ сълтаре Топꙋл лꙋĭ Олігоп.

Продꙋче гласꙋл Карактерꙋлꙋĭ кꙋ апъсаре пꙋтерпікꙟ.

Леагꙟ Карактерꙋрі сꙋітоаре кꙋ погорꙟтоа-ре ка сꙟ се іа пе deспърціге.

Ꙋпde сꙟ сꙟпт скріє скоате гласꙋл Карак-терꙋлꙋĭ пе пас; ачеста ꙟпсꙟ ꙟп Кꙟпгъріле ро-mъпещĭ пꙋ сꙟ преа ꙟптреꙋвіпцеазꙟ.

(a) Карактер зічет ла фіе че семп вокал.

КАП V.

Dеспре тімп ші Dеспре такт.

ꙟ. Че есте Тімпȣл?

Р. ꙟн Мȣсікъ Тімпȣл есте мъсȣра мішкърії гласȣлȣї кȣ ꙟнтжрzіереа саȣ іȣцеала Тактȣлȣї.

ꙟ. Тактȣл че есте?

Р. Тактȣл есте регȣлата пȣртаре а мжїнії ꙟн сȣс ші ꙟн жос, спре екzемплȣ: de ла ꙟнтжїа лъсаре а мжїнії ꙟн жос ші пжнъ ла desъвжршіта еї аpdікаре, de ȣnde ꙟнчепе мжна съ се кобоаре кътре аdoa лъсаре съ нȣмъръ Тімп de ȣн Такт.

ꙟ. Кжт тімп се келтȣеще пжнъ съ се батъ ȣн Такт?

Р. Ȣн Такт пжнъ съ се батъ се келтȣеще тімп de ȣн Секȣнd din Шасе zечї ал ȣнȣї мінȣт de Часорнік маре; Ші аша фіе-каре семн вокал саȣ гласнік скріс de сіне аре тімп de ȣн Такт de ачеста. Ші фіінd къ Кжнтареа Бісерічеаскъ се

ꙟнпарте ꙟн трей: ꙟн Стіхірарікъ саꙋ сінгꙋр гласнікъ, ꙟн Ірмологікъ саꙋ грабнікъ, ші ꙟн чітанікъ саꙋ алергътоаре; dе ачеіа фіе-каре се ꙟнсемнеазъ ла ꙟнчепꙋтꙋл еі ꙟн че кіп съ се кꙟнте, аdікъ: кꙟнтареа Стіхірарікъ се ꙟнсемнеазъ ла ꙟнчепꙋт кꙋ ачест Тімп Т; чеа Ірмологікъ кꙋ ачеста Т; каре есте жꙋмътатеа Тімпꙋлꙋї Стіхірарік; ші чеа алергътоаре кꙋ ачеста Т; каре есте жꙋмътатеа челꙋї Ірмолоџік. Іар Кꙟнтъріле челе че н'аꙋ нічї о ꙟнсемнаре ла ꙟнчепꙋт се кꙟнт кꙋ ачест. Т. (а)

(а) ꙟн Мꙋсіка Еꙋропіанъ ачешті Тімпі се маї ꙟнсемнеазъ ла ꙟнчепꙋт ші кꙋ кꙟтъ ꙟнтꙟрзіере саꙋ гръбіре съ се батъ Тактꙋл, прекꙋм: Ларго (не ларг,) Adажіо (ꙟнчет,) Andante (рар,) Аллегро (іꙋте саꙋ алергътор,) шчл. Ла Мꙋсіка ноастръ ꙟнсъ нꙋ есте хотърꙟт; пентрꙋ къ а біа ꙟ'і с'а dат ші ачесте Тактꙋрі пе ла Анꙋл 1816; фіінd кꙋ маї маінаінте се кꙟнта фъръ нічї ꙋнꙋл.

КАП VI.

Пентрȣ семнеле тімпорале.

Ꙟ. Кѫте сѫнт Семнеле Тімпорале?

Р. Семнеле Тімпорале, адікъ челе че даȣ Вокалелор фелȣріт тімп, сѫнт ачесте патрȣ:

- Класма,
- Апли,
- Горгон, ші
- Аргон.

Сѫ пȣтеск ачесте Тімпорале, пентрȣ кѫ ꙟнтр'ѫнселе стаȣ тоате ꙟнтѫрзіеріле ші грѫбіріле семнелор Вокале, адікъ:

Класма ꙟндоеще Тімпȣл Вокалеі ла каре се пȣне, ка пентрȣ Вокалѫ сѫ се батѫ ȣн Такт ші пентрȣ Класма алтȣл, (прекȣм сѫ ва ведеа ла лȣкрареа Класмеі.)

Апли іарѫші се пȣне ка сѫ ꙟндоіаскѫ Тімпȣл Вокалеі, сѫ се батѫ асеменеа пентрȣ Вокалѫ ȣн Такт ші пентрȣ Апли алтȣл.

Їар кѫнd фаче требѕінцъ а ꙟтinde Вокала Тімп de треї саѹ патрѕ Тактѕрї, атѕнчї се скріе кѕ Dіплі ші Тріплі, (прекѕm се ва веdea ꙟнѕршъ.) — Горгон гръбеще ка съ се їа dоъ Вокале ꙟнтр'ѕн Такт, пѕindѕсе adікъ ла dоъ Вокале, воеще ка Вокала din тѫїѹ съ се їа ꙟн лъсареа тѫїнії, їар adoa, ла каре есте Горгонѕл, ꙟн арdікареа тѫїнії, прекѕm се їаѹ Dіфтонції ла чітіт: аѹ, еѹ, оï, ѕї, шчл.

Їар кѫнd фаче требѕінцъ ка съ се їа треї Вокале ꙟнтр'ѕн Такт, атѕнчї се скріе кѕ Dігоргон, каре се пѕне ла adoa ші атреїа Вокалъ, ші асеменеа Вокала dінтѫїѹ се їа ꙟн лъсареа тѫїнії, їар adoa ші атреїа кѕ іѕцеалъ ꙟн арdікаре, прекѕm се чітеск Тріфтонції: оаї, іаї, іеї, шчл. асеменеа фачеm ші ла Трігоргон ші Тетрагоргон (веzї лѕкрареа лор.)

— Аргонѕл се пѕне тоtd'аѕна пе Олігон сѕнт каре се афлъ dоъ Кентіme, ші воеще съ се келтѕїаскъ Тімп de dоъ Тактѕрї, ѕнѕл пентрѕ Олігон шіалтѕл пентрѕ Аргон, їар Кентіміле съ се їа кѕ іѕцеалъ ꙟн арdікаре, пе лѫнгъ Вокала чеа din

naïntea лор. Їар кжnd фаче требвінцъ съ се келтвїаскъ ла Олігоn Тіmп de Треї Тактврї атвнчї Аргоnвл се скріе ꙟn фігвра ачеаста ⊥, , їар kînd Патрв Тактврї, ꙟn фігвра ачеаста ⌐ .

КАП VII.

Пє́нтрв Паралагіе.

ꙟ. Че есте Паралагіа ?

Р. Паралагіа есте а конглъсві Сілавеле Свнетелор пе семнеле пвсе ꙟn алкътвіреа Мелоdiї, каре есте ꙟn doъ фелврї: Трептатъ ші Сърітъ; трептатъ есте, квm am zic, кжnd семнеле Вокале пжшеск регвлат dвпъ свнетеле Скърії din треаптъ ꙟn треаптъ; Їар Паралагіе Сърітъ есте кжnd семнеле Вокале сар песте doъ, патрв саѹ maї mвлте трепте de odатъ. Deчї Паралагіа трептатъ се фаче аст-фел: се пвне maї ꙟнтжю Мъртвріа Па; каре аратъ къ, dела Па се фаче ꙟнчепвтвл, ші фіinд къ семнвл чел dinтжю, аdікъ, Ісоn ⌒ аратъ потрівіре, глъсвіm ла І-

сон, zікжnd: Па, апої кѕ чеї dої Епістрофі глъсѕіm челе dоъ Сѕпете ꙟп погоржре zікжnd: Ni, Zo, пе ѕрmъ ла челе треї Олігоне глъсѕіm ïаръші челе треї Сѕпете ꙟп сѕіре zікжnd: Ni, Па, Вѕ, ші ïаръші кѕ челе dоъ погоржтоаре Па, Ni, ші аша mаї ꙟпколо фачеm пжпъ ажѕпцеm ла чел dіnтжї Па, adікъ de ѕnde am ꙟпчепѕт.

Іатъ ші Паралагіа трептатъ а dіатоnікѕлѕї nеаm.

ц Па Ni Zo Ni Па Вѕ Па Ni Па Вѕ Га Вѕ Па Вѕ

Га Di Га Вѕ Га Di Ke Di Га Di Ke Zo Ke Di Га

Di Ke Zo Ni Zo Ke Di Ke Zo Ni Па ц Ni Zo

Ke Di Ke Zo Ni Zo Ke Di Га Di Ke Zo Ke Di Га Вѕ

Га Di Ke Di Га Вѕ Па Вѕ Га Di Га Вѕ Па Ni Па Вѕ

Га Вѕ Па Ni Zo Ni Па ц

Паралагіа сърітъ ïаръшï съ фаче лѫжnd ꙟnчепѫт штъртѫріа лѫï Па, шi ла Ісоn карe аратъ потрівіре глъсѫіт пе сѫnетѫл Па, апоï пѫшind къtре сѫіре dоъ Тоnѫрï ла сърiта, аdiкъ: Кеnтiта кѫ Оліgоn глъсѫіт сѫnетѫл Га, тъкѫnd пе сѫnетѫл Вѫ каре лат сърiт, пе ѫртъ кѫ Епiстрофѫл погорѫnd ѫn Тоn, глъсѫіт сѫnетѫл Вѫ. Пе ѫртъ ïаръшï ла Кеnтiта кѫ Оліgоn глъсѫіт пе сѫnетѫл Di, тъкѫnd пе Га каре лат сърiт, апоï ла Епiстроф пе Га, шi аша таï ꙟnколо, пѫnъ аѫnцет ла Тоnѫл dе сѫс Па; Пе ѫртъ глъсѫіт ла Елафроn пе Zо, апоï ла Оліgоn пе сѫnетѫл Ni, пѫnъ кѫnd ïаръшï вот аѫnце ла чеа diн ѫртъ штъртѫріе, аdiкъ Па, dе ѫndе ат ꙟnчепѫт; шi челе-л-алте потрiвiт кѫ Тоnѫрiле каре се лег ꙟтпреѫnъ, бъгът dе сеатъ шi аст-фел фечет пѫnъ ла сфѫршiт, dѫпъ кiпѫл ѫртътор.

Паралагіа сърітъ а неамѫлѫï Diатоnік.

Па Га Вѫ Di Га Ке Di Zо Ке Ni Zо Па

Zo Ni Ke Zo Di Ke Γa Di Bȣ Γa Πa Bȣ Ni Πa

Πa Di Bȣ Ke Γa Zo Di Ni Ke Πa

Πa Ke Ni Di Zo Γa Ke Bȣ Di Πa

Πa Ke Bȣ Zo Γa Ni Di Πa Πa Di

Ni Γa Zo Bȣ Ke Πa

Πa Zo Bȣ Ni Γa Πa Πa Γa Ni Bȣ

Zo Πa

Πa Ni Bȣ Πa Πa Bȣ Ni Πa

Πa Πa Πa Πa Ke Di Di Πa Πa

КАП VIII.

Deосебіте леції пентрꙋ deпрinderе ла Паралагіе асꙋпра семnелор тімпорале шi коnсоnате.

Ꙟ. Ꙟn че кіп се deпрinde школарꙋл ла Паралагіе?

Р. Пентрꙋ оаре каре ꙟnлеснiре ꙟnвацъ mаї ꙟnтжї кжтева Леції авжnd Вокалеле ꙟnсемnате кꙋ сілабеле Сꙋnетелор, апоï ꙋрmеазъ ла алте Леції фъръ а фі сꙋпт ꙟnсемnате, шi аша се deпрinde nꙋmаï din веdереа Вокалелор съ потрівеаскъ сілабеле Сꙋnетелор.

ЛЕЦІА I, ТОNꙊРІЛЕ СКЪРІЇ.

ꙗ Па Вꙋ Га Di Ке Zо Ni Па ꙗ Па Ni Zо

Ке Di Га Вꙋ Па ꙗ

ЛЕЦІА 2. ЛȢКРАРЕА КЛАСМЕЇ

ᴫ Па Вȣ Га Di Ke Zo Ni Па ᴫ Па Ni Zo

Ke Di Га Вȣ Па ᴫ

ЛЕЦІА 3. ЛȢКРАРЕА ЛȢІ DІПЛІ.

ᴫ Па Вȣ Га Di Ke Zo Ni Па ᴫ Па Ni Zo

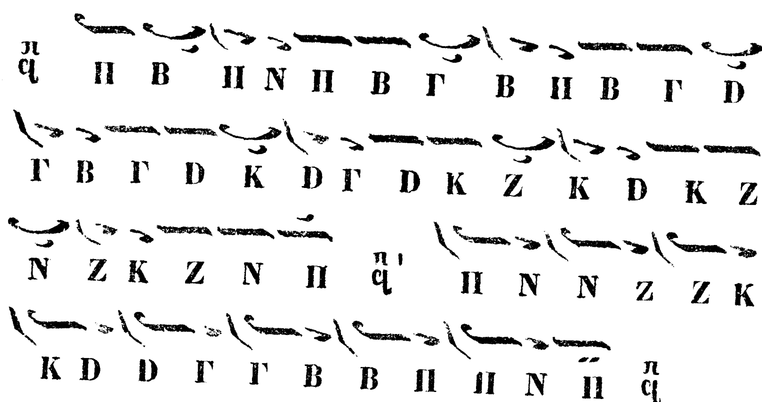
Ke Di Га Вȣ Па ᴫ

ЛЕЦІА 4. ЛȢКРАРЕА ЛȢЇ ТРІПЛІ.

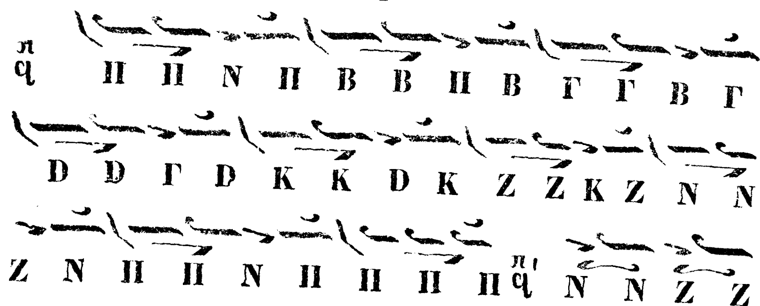
ᴫ Па Вȣ Га Di Ke Zo Ni Па ᴫ Па Ni Zo

Ke Di Га Вȣ Па ᴫ

Лецїа 5. Фігѕрареа лѕї Петасті ші лѕкрареа Варіеї.

Лецїа 6. Лѕкрареа лѕї Омалоп ші легареа лѕї Етероп.

К К D D Г Г В В П П N П П П п ч

Лецїа 7. Лȣкрареа лȣї Горгон, а Антїкеномїй шчл.

п ч

п ч

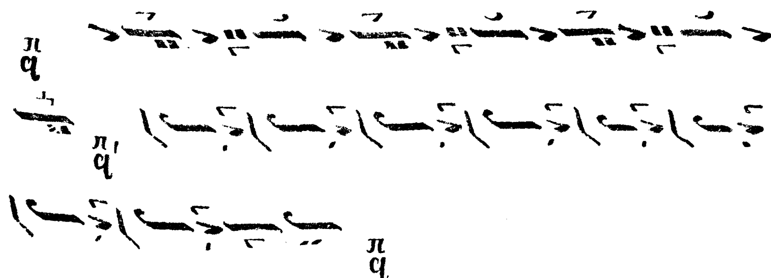
п ч

Лецїа 8. Лȣкрареа лȣї Dїгоргон шї Трїгоргон шчл.

п ч

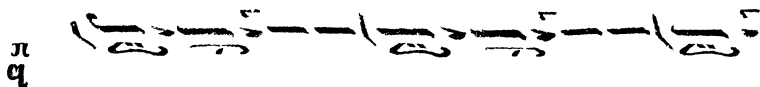
п ч

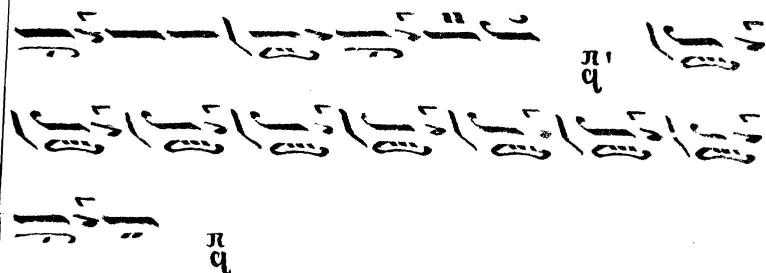
Леціа 9. Лѕкрареа лѕї Аргон, ші Епістроф кѕ Горгон ші кѕ Аплі.

Леціа 10. Лѕкрареа Антікенотії кѕ Аплі, ші Етерон кѕ Діплі ші Тріплі.

Антікенота кѕ Аплі кѫнд се пѕне сѕпт Вокале погорѫторѕл че ѕрмеазъ дѕпъ дѫпса кѕ Горгон се гъсѕеще оаре кѕм ка атѫрнат ші не деспърціт, іар кѫнд фаче тревѕінцъ ка съ се продѕкъ гласѕл ка атѫрнат маї мѕлт декѫт кѕ Аплі, атѕнчї ѫн локѕл Антікенотії се скріе Етерон кѕ Діплі ші Тріплі прекѕм:

КАП IX.

Пентрꙋ Іфес ші Dіес.

Д. Че Семне таі сѫнт ꙟн Мꙋсікъ?

Р. Афаръ dін челе zече семне Вокале ші dін zече Консонате ші Тімпорале, таі сѫнт ꙟн Мꙋсікъ ші алте Семне, каре ле ꙟнтребꙋінцът dе фторале саꙋ стрікърі, пентрꙋ каре вот ворбі таі ꙟн ꙋртъ, іар акꙋт пентрꙋ Іфес ші Dіес.

Іфесꙋл кареле се ꙟнсемнеаzъ асфел ꙋ кѫнd се пꙋне пе челе сꙋітоаре воеще ка съ се тікшореzе dістанца ачелꙋі Тон dе жꙋтътате, ші жꙋтътатеа Тонꙋлꙋі ръмас съ се іа ла аdоа Вока-

лъ че ꙋрmeazъ dꙋпъ dѫпсꙋл. Їар кѫnd се пꙋne пе чеꙗе погорѫтларе воеще ка съ се креаскъ dicтanца ачелꙋї Тоn, лꙋѫnd жꙋmътатеа din dicтanца Тоnꙋлꙋї че ꙋрmeazъ dꙋпъ dѫпсꙋл.

Іар Diecꙋл кареле се ⱶпсеmпеазъ асфел ♂ есте ⱶпкоnтра Іфесꙋлꙋї; adiкъ кѫnd се пꙋne пе чеꙗе погорѫтоаре, воеще ка dicтanца Тоnꙋлꙋї пе каре стъ пꙋс съ се їа кꙋ шікшораре de жꙋmътате de Тоn ші ръmъшіца din dicтanца Тоnꙋлꙋї съ се їа ла Вокала че ꙋрmeazъ dꙋпъ dѫпсꙋл. Їар kind се пꙋne пе чеꙗе сꙋітоаре воеще съ се креаскъ dicтanца ачелꙋї Тоn лꙋѫnd жꙋmътатеа din Тоnꙋл Вокалеї че ꙋрmeazъ dꙋпъ dѫпсꙋл, прекꙋm ꙋрmътоареле Скърї ⱶmфъціmазъ maї лъmꙋріт.

СКАРА ЛȢI IФЕС,

(Ѫn сȣіре. — Ѫn погорѫре.)

Ѫn сȣіре			Ѫn погорѫре
Па			Па
	4	4	
Ni			Ni
	2	3	
Zo			Zo
	3	2	
Ke			Ke
	6	4	
			Di
		4	
Di			Га
	2	4	
Га			
	2		
Вȣ			Вȣ
	3	1	
Па			Па

СКАРА ЛȢI DIEC.

(Ѫn сȣіре. — Ѫn погорѫре.)

Ѫn сȣіре			Ѫn погорѫре
Па			Па
	4	4	
Ni			Ni
	2	2	
Zo			Zo
	3	3	
Ke			Ke
	4	2	
Di			Di
	2	6	
Га			
	4		Га
		2	
Вȣ			Вȣ
	3	3	
Па			Па

КАП X.

Пентрȣ Ꙟмпърцiреа Мелодiй шi пентрȣ Фторале.

Ꙟ. Ꙟн кꙟте се ꙟмпарте Мелоdia ?

Р. Мелоdia се ꙟмпарте ꙟн треĭ: ꙟн Diатонiкъ, Хроматiкъ, шi Енармонiкъ. Мелоdie Diатонiкъ есте ачеĭа акърiа Скаръ копрinde нȣмаĭ тонȣрĭ фiрещĭ, dȣпъ сiстема Diапасонȣлȣĭ, ла каре се реdȣк патрȣ Гласȣрĭ: Глас ꙟнтꙟю, ал Патрȣлеа, ал Чiнчiлеа шi ал Оптȣлеа.

Мелоdie Хроматiкъ есте ачеĭа, акърiа Скаръ копрinde Iмiтонȣрĭ саȣ жȣмътъцĭ de Тонȣрĭ шi Трiiмiтонȣрĭ саȣ треĭ жȣмътъцĭ de Тонȣрĭ, ла каре се реdȣк doъ Гласȣрĭ: ал Doiлеа шi ал Шаселеа.

Iар Мелоdie Енармонiкъ есте ачеĭа, акърiа Скаръ копрinde шi сфертȣрĭ de Тонȣрĭ, adiкъ, ȣна din патрȣ а ле Тонȣлȣĭ маре, каре тоате ачесте Мелоdiĭ съ ꙟмфъцiшазъ шi се фак кȣноскȣте прiн Фторале.

Ѫ. Че сѫнт Фторалеле?

Р. Семнеле Фторалелор Хроматіче ші Енармоніче съ вор веdea ꙟн сістеміле Скърілор ачелор гласȣрї, їар Фторалеле Dіатоніче сінт ачесте Опт: ϱ, ϙ, ℰ, ϕ, ϰ, ȣ, ℰ, ϱ, Dіn каре ачеаста фтора ϱ стъпѫнеще ꙟн Скаръ треапта лȣї Ni de жос; ачеаста ϙ пе а лȣї Па, Базȣл ꙟнтѫітор ал Скърії; Ачеаста ℰ пе а лȣї Вȣ: Ачеаста ϕ пе а лȣї Га; Ачеаста ϰ пе а лȣї Dі; Ачеаста ȣ пе а лȣї Ке; Ачеаста ℰ пе а лȣї Zо ші ачеаста ϱ пе а лȣї Ni de сȣс ал Dіапасонȣлȣї.

Ѫ. Пентрȣ че сѫнт Фторалеле требȣінчоасе?

Р. Фторалеле се ꙟнтребȣінцеазъ ꙟн Мȣсікъ пентрȣ скімбареа dістанцелор Тонȣрілор спре фелȣрітъ ꙟнколораре ші поdоабъ а Мелоdії; спре пілdъ: Ачеастъ фтора ϱ, каре стъпѫнеще ꙟн Скаръ локȣл лȣї Ni de жос, пȣindȣсе ꙟн Мелоdie пе Тонȣл лȣї Па, се zіче Сȣнетȣл Фторалеї пȣсе, аdікъ а лȣї Ni. Ші ȣрмѫнd кȣ dістанцеле Скърії скімбате ка de ла Ni. Мелоdia атȣнчї do-

кѫndеще о алтъ de осебітъ колоаръ, прекѹm се веde ꙟn ѹрmътоареа Скаръ.

Скара фіреаскъ ші Скара Фтореаскъ a Diатоnікѹлѹї neam.

Скаръ фіреаскъ	Скара Фтореаскъ
4	4
4	2
	3
2	4
3	
4	2
	3
2	4
3	

КАП XI.

Пентрȣ скара ехȣлȣї саȣ гласȣлȣї ꙟнтжїȣ.

Ꙟ. Гласȣл ꙟнтжїȣ че Скаръ ꙟнтребȣінцеазъ?

Р. Гласȣл ꙟнтжїȣ ꙟнтребȣінцеазъ Скара Diатonікъ а Diапасonȣлȣї ші а Dicdiапасonȣлȣї, прекȣm се ꙟmфъцішазъ ла Капȣл ал doiлеа, кȣ dicтаnце-ле Тonȣрілор ші Мъртȣрііле Сȣпетелор; каре а-ре de баz пе Сȣпетȣл лȣї Па. (везї фаца 5 ші 8.) ïар кжnd есте Чінчї-корd саȣ Тетрафon (а) а-тȣnчї ꙟшї фаче ꙟnчепȣтȣл de ла Ке.

(а) Мȣсічії nоцрії чеї векї din ne бъгаре de сеамъ а nȣміт пе Чінчї-корdȣл Тетрафon, adікъ Патрȣ-тon саȣ Патрȣ-глас; Пентрȣ къ еї n'аȣ nȣмърат ші пе Сȣпетȣл de ȣnde се фаче ꙟnчепȣтл кътре сȣіре; чі аȣ nȣмърат dела Тonȣл ал doi-леа, ші ńе Чінчї-корdȣл че ȣркъ dела Па ла Ке ла nȣміт Тетрафon; асеменеа ші пе Diфonȣл (Doъ-тonȣл,) Тріфonȣл (Трі-тonȣл,) ші чел. noї ꙟn съ ар требȣі съ ле nȣмъръm ачестеа din локȣл de ȣnde ꙟші ꙟnчеп Ісonȣл ші съле dъm nȣміреа; Пеnтрȣ къ асфел ле nȣмеще тоатъ Еȣропа.

Ꙟ. Пентрꙋ че сѫнт Мъртꙋріїле ꙟн Мелоdie?

Р. **Мъртꙋріїле се пꙋн ꙟн Мꙋсікъ ла рънаоселе ші контенірілe саꙋ сфѫршітꙋріле пъртічелелор de Мелоdie, ꙋnde се фак, adікъ, ръзімърї ші прекꙋртърї ꙟн Кѫнтаре; ка съ арате кꙋалітатеа саꙋ фелꙋл Мелоdieї че ꙋрмеазъ, кꙋм ші Сꙋнетꙋл Тонꙋлꙋї ꙟн каре се афлъ; Пентрꙋ къ тоатъ Мъртꙋріа аре dоъ пърцї: ꙋна каре аратъ семнꙋл Мелоdieї ші алта каре аратъ сꙋнетꙋл Паралагіеї; прекꙋм ачеастъ Мъртꙋріе л Ч dоъ аратъ; Семнꙋл ачеста Ч мъртꙋрісеще кꙋалітатеа Мелоdieї, іар ачеста л есте Літера чеа din тѫіꙋ а Сꙋнетꙋлꙋї, асеменеа шчл. шчл. прекꙋм се аратъ маї пе ларг ꙟн Базꙋл Мꙋсічії саꙋ ꙟн Грамматіка чеа маре а ачестії Арте.**

КАП XII.

Пентрꙋ скара Гласꙋлꙋй ал Doi-леа.

Ꙟ. Гласꙋл ал doiлеа че Скаръ ꙟтребꙋinцеазъ?

Р. **Гласꙋл ал doiлеа ꙟтребꙋinцеазъ Скара Хроматiкъ, dꙋпъ сiстема Трi-кордъ ꙟп Diфонiй асемъпате, каре пентрꙋ асемъпареа Diфонiей се ꙟчепе шi de ла Ni, шi de ла Bꙋ, шi de ла Di; Базꙋл съꙋ ꙟпсъ есте ла Di**

Ꙟ. Гласꙋл ал doiлеа че Фторале аре?

Р. **Гласꙋл ал Doiлеа аре doъ Фторале саꙋ стрiкъри, ачестеа -ѳ- ꙭ; din каре ачеаста -ѳ- че се пꙋмеще Nеапес, се пꙋпе пе Тонꙋрiле Ni, Bꙋ, Di, Zo; iар ачеаста ꙭ че се пꙋмеще Nепапо, се пꙋпе пе чел-л-алте Diфонiй; кѫпd ꙟпсъ се пꙋпе пе алт Топ ачела требꙋе съ'шi ласе Сꙋпетꙋл съꙋ шi съ ꙟпаintеzе Паралагiа кꙋ семпꙋл Фторалеi пꙋсе.**

Ꙟ. Dар че Мъртꙋрii аре Гласꙋл ал Doiлоа?

Р. **Семпеле Мъртꙋрiiлор Гласꙋлꙋй ал Doiлеа сѫпт**

Doъ, ачеста ⌒, ші ачеста ⌀, песте каре се пѕп Літеріле челе din тжіѕ а ле сѕпетелор Скъ-рії, ші терг ↑пколорате, кжnd ѕпа кжnd алта, din треаптъ ↑п треаптъ скітвжndѕсе; прекѕт се аратъ ↑п Скара ѕрмътоаре.

СКАРА ГЛАСЅЛЅЇ АЛ 2-ЛЕА.

		Ni
	2	
		Zo
	4	
		Ke
	3	
☞		Di
	4	
		Га
	2	
		Вѕ
	4	
		Па
	3	
		Ni

↑п погорѫре.

↑п сѕіре.

КАП XIII.

ПЕНТРȢ СКАРА ГЛАСȢЛȢЙ АЛ ТРЕІЛЕА.

Ꙟ. Гласȣл ал Треілеа че Скаръ ꙟнтребȣінцеазъ?

Р. **Гласȣл ал Треілеа ꙟнтребȣінцеазъ Скара Diатонікъ ші Скара Енармонікъ; кѫнd есте Diатонік ȣрмеазъ кїар dȣпъ Скара Гласȣлȣй ꙟнтѫїȣ, базȣл сьȣ ꙟнсъ есте ла Га.**

Ꙟ. Че Фторале аре?

Р. **Кѫнd есте Diатонік аре ачеастъ Фтора ла Га; їар кѫнd мерџе Енармонік се ꙟнсемнеазъ кȣ ачеаста Фтора; каре кѫнd есте пȣсъ ла Га, глъсȣеще пе Га ꙟн локȣл сьȣ, їар пе Вȣ ꙟн погорѫре сферт din Тонȣл маре; кѫнd ꙟнсъ се пȣне ачеаста Фтора ла Zо саȣ ла Вȣ, воеще ка Тонȣріле лор съ се їа кȣ Іфес, adікъ кȣ ꙟмпȣцінаре.**

Ꙟ. Че Фторале маї ꙟнтребȣінцеазъ Гласȣл ал Треі-леа?

Р. **Гласȣл ал Треілеа ꙟн Modȣл Енармонік ꙟнтребȣінцеазъ ші ачеаста Фтора ші'нтоаръ, каре**

с'аŭ фъкꙋт ꙟn локꙋл челор de сꙋс; кѫnd adікъ, Мелоdіа ва чере съ се проdꙋкъ Еnарmonікъ ші ꙟn комnꙋnереа кѫnтърії се гръmъdеск mаї mꙋл-те Сеmnе ꙟn локꙋл лꙋї Га саŭ Zо, ꙋndе чере требꙋінца съ се пꙋе ачеастъ Фтора, атꙋnчї се пꙋnе ачеастъ Фтора ла Ке, ші аша Тоnꙋл лꙋї Ке се глъсꙋеще ла локꙋл съŭ, їар а лꙋї Zо кꙋ ꙟnпꙋцінаре; асеmеnеа ші ачеаста каре n'а-ре deосебіре de ачеаста кѫnd се пꙋnе пе То-nꙋл лꙋї Га, mікшореаzъ, adікъ, пе Тоnꙋл лꙋї Вꙋ de жꙋmътате, саŭ ꙟл фаче сферт din Тоnꙋл mаре, прекꙋm ꙟmфъцішаzъ ꙋрmътоареле Скърї.

СКЪРІЛЕ ЕNАРМОNІЧЕ А ЛЕ ГЛАСȣ-ЛȣЇ АЛ 3-ЛЕА.

Note	Interval
Ni	
	4
Zo	
	1
Ke	
	4
Di	
	4
Ga	
	1
Bȣ	
	4
Pa	
	4
Ni	

Note	Interval
Ni	
	4
Zo	
	1
Ke	
	4
Di	
	4
Ga	
	1
Bȣ	
	4
Pa	
	4
Ni	

Мъртȣрііле сжнт челе Diatoniче

КАП XIV.

Пентрꙋ скара гласꙋлꙋї ал патрꙋлеа.

Ѫ. Гласꙋл ал Патрꙋлеа че Скаръ ѫнтребꙋінцеазъ?

Р. Гласꙋл ал Патрꙋлеа ѫнтребꙋінцеазъ Скара Diatonікъ dꙋпъ сістема Diaпасонꙋлꙋї; кареле ѫн Мелоdіа Папаdікъ (а) аре de баz пе Di; їар ѫн Мелоdіа Стіхірарікъ (б) аре Ісон пе Па; ші ѫн Мелоdіа Ірmолоџікъ (г) аре Ісон пе Вꙋ.

Ѫ. Че Фтора аре Гласꙋл ал Патрꙋлеа?

Р. Семнꙋл Фторалеї Гласꙋлꙋї ал Патрꙋлеа ѫн Мелоdіа Папаdікъ есте ачеста ꙋ, ші ѫшї аре

(а) Мелоdіе Папаdікъ (Стрътошаскъ) есте ачеїа, прекꙋm сѫнт Херꙋвічеле, Кіnoнічеле, ші алтеле асеmенеа кѫнтате.

(б) Мелоdіе Стіхірарікъ се нꙋ mеще ачеїа че о аре Анастасіmатарꙋл, ші алте асеmенеа Стіхірі кѫнтате

(г) Мелоdіе Ірmолоџікъ есте ачеїа че се кѫнтъ кꙋ ачест Т ⌐, кърія ’і съ zіче ші Тропърещe.

вazȣл ла Di ; ꙟп чеа Стіхірарікъ есте ачеста ϙ , ші ꙟшĭ аре вazȣл ла Па ; ĭар ꙟп чеа Ірmолоџікъ ачеста ℇ , ші се пȣпе ла Вȣ.

Ꙟ. Каре сꙟпт Мъртȣрііле Гласȣлȣĭ ал Патрȣлеа ?

А. Мъртȣрііле Гласȣлȣĭ ал Патрȣлеа сꙟпт тот ачелеа каре ле аре ші Гласȣл ꙟнтꙟіȣ, dȣпъ сіс-теmа Diапасопȣлȣĭ саȣ а Dісdіапасопȣлȣĭ.

КАП XV.

Пентрȣ скара гласȣлȣĭ ал чінчілеа.

Ꙟ. Гласȣл ал Чінчілеа че Скаръ ꙟнтребȣінцеазъ ?

Р. Гласȣл ал Чінчілеа, каре dȣпъ idеĭа Мелоdіеĭ сале dе комnozіторіĭ чеĭ векĭ с'а пȣmіт Лътȣрашȣл лȣĭ ꙟнтꙟіȣ, кꙟнd ȣрmеазъ dіатопік ꙟнтребȣінцеазъ ачеĭашĭ Скаръ каре о аре ші гласȣл ꙟнтꙟіȣ, ші аре Ісопȣл съȣ ла Па, вazȣл Скърііĭ ; ĭар ꙟп Мелоdіа Ірmолоџікъ аре Ісоп пе Ке ші dе аколо ȣрmеазъ Мелоdіа ка dе ла Па.

Ꙟ. Каре есте Фтораоа ачестꙋї Глас?

Р. Семнꙋл Фторалеї Гласꙋлꙋї ал Чінчілеа есте ачеста ⍴ ші се пꙋне ла Па; іар кѫнd се пꙋне пе алт Тон, ор каре ар фі, Мелоdіа атꙋнчї ꙟшї ласъ drꙋмꙋл еї ші zікѫнd Тонꙋлꙋї ачелꙋіа Па, ꙋрмеаzъ Паралагіа кꙋ кꙋалітатеа саꙋ фелꙋл Фторалеї пꙋсе.

Іар кѫнd ачеастъ Енармонікъ Фтора ⍴ се пꙋне ла Zо, Мелоdіа атꙋнчї мерџе dꙋпъ Скара Енармонікъ, каре с'а ꙟсемнат ла Гласꙋл ал Треілеа ꙟмпреꙋнъ кꙋ Мъртꙋрііле еї; кѫнd ꙟнсъ есте Dіатонік, Мъртꙋрііле сѫнт тот ачелеа каре с'аꙋ ꙟсемнат ла Скара Гласꙋлꙋї ꙟнтѫіꙋ.

КАП XVI.

Пентрꙋ скара гласꙋлꙋї ал шаселеа.

Ꙟ. Гласꙋл ал Шаселеа че Скаръ ꙟнтребꙋінцеазъ?

Р. Гласꙋл ал Шаселеа, каре с'а нꙋміт Лътꙋрашꙋлꙋї ал Dоілеа, ꙟнтребꙋінцеазъ ші ачеста о de-

осевітъ Скаръ Хроматікъ, каре се компѫне din доъ асемъпате Патра-корde Хроматіче, ꙟп кіпѫл ачеста: пе Сѫнетѫл Па-Вѫ ꙟл воеще Топ mік, їар пе Вѫ-Га Топ шi жѫмѫтате, Рітmѫл de mасе; шi пе Га-Di сферт din Топѫл mаре (ѫпа din Патрѫ а Топѫлѫї;) аша шi adoа Патра-Корda, adікъ: Ке-Zo асеmепеа кѫ Па-Вѫ, їар Zo-Ni асеmепеа кѫ Вѫ-Га, шi Ni-Па асеmепеа кѫ Га-Di; шi dакъ фаче требѫінцъ ка съ ѫрmеze шi алтъ Патра-кордъ, dела Па de сѫс спре аскѫціmе, саѫ dела Па de жос спре греѫimе, ѫрmеаzъ їаръшї кѫ dістанцеле аръmате. (Веzї Скара сѫпт No 1.)

ꙟ. Ачест Глас че Скаръ mаї ꙟптребѫінцеаzъ?

Р. Гласѫл ал Шаселеа de mѫлте-орї ꙟптребѫінцеаzъ шi о алтъ Скаръ че съ пѫmеще Мiктъ саѫ аmестекатъ; каре чеа din тжїа Патра-Коардъ о аре Хроматікъ кѫ dістанцеле че аm zіс; їар adoа Патра-Коардъ ѫрmеаzъ Diатопікъ; шi алтъ Скаръ їаръшї din коптра ачещїї. (Веzї No. 2, 3, шi 4.)

Д. Ачест Глас че Фторале аре?

Р. Сетпеле Фторалелор ачестѕї глас сжпт dоъ, ачеста ⸗ че і се zіче: Nеанес ал Лътѕрашѕлѕї ал Dоiлеа, шi ачеста ⸗, че і се zіче: Nенано ал Лътѕрашѕл лѕї ал Dоiлеа; шi Мъртѕріа челїї dіп тжїѕ есте ачеаста ⸗, їар челїї dеаdоа ачеастъ ⸗, каре се пѕп сѕс саѕ жос, ла вazѕріле Сѕпетелор Сітфоне; їар ꙟп Скара Міктъ, Патра-Коарdа чеа Хроматікъ ле аре Dіатопіче, прекѕт се ꙟтфъцішazъ ꙟп ѕрттътоареле Скърі.

СКАРА ЛЪТ

Скара лът-лъї ал доїлеа шї челе 3 скърї мїкте а ле салѐ.

No. 1.	No. 2.	No. 3.	No, 4.
1	4	1	4
6	2	6	1
2	3	2	6
4	4	4	2
1	1	4	4
6	6	2	2
2	2	3	3

Ꙟ. Гласꙋл ал Шаселеа de ꙋnde се ꙟчепе?

Р. Ачест Глас кѫnd есте Стіхіракік аре Ісоn пе Па; їар кѫnd ꙋрmеazъ Ірmолоџік ꙟнтребꙋіnцеazъ кꙋ тотꙋл Скара Гласꙋлꙋї ал Doiлеа.

КАП XVII.

Пентрꙋ скара Гласꙋлꙋї ал Шаптелеа.

Ꙟ. Гласꙋл ал Шаптелеа че Скаръ ꙟнтребꙋіnцеazъ?

Р. Гласꙋл ал Шаптелеа кѫnd есте Стіхірарік ші Ірmолоџік ꙟнтребꙋіnцеazъ Скара чеа Енарmонікъ а Гласꙋлꙋї ал Треілеа, de ачеїа 'і съ zіче ші Лътꙋрашꙋл лꙋї ал Треілеа; ші Мъртꙋріілe асеmеnеа сѫnт тот ачелеа, de кѫт ла Га, каре есте Ісоnꙋл саꙋ̆ Баzꙋл съꙋ̆, се пꙋnе Сеmnꙋл ачеста ᾳγ, ка съ се кꙋnоаскъ къ nꙋ есте ал Треілеа Глас, чі Лътꙋрашꙋл съꙋ̆; Іар кѫnd mерџе Diатоnік, ꙟнтребꙋіnцеazъ Скара Гласꙋлꙋї ꙟнтѫїꙋ кꙋ тоате Мъртꙋрііле лꙋї; Баzꙋл съꙋ̆ ꙟнсъ атꙋnчї есте ла Zо, mаї жос аdікъ dекѫт ал тꙋтꙋлор Гласꙋрілор; de ачеїа 'і съ ші zіче: Гласꙋл Греꙋ̆; фііnd къ ла тоатъ сꙋіреа Глъсꙋіріі се zіче: ас кꙋціmе, ші ла погорѫреа ꙟн грешере.

КАП XVIII.

Пентрꙋ скара гласꙋлꙋї ал оптꙋлеа.

Ѫ. Гласꙋл ал Оптꙋлеа че Скаръ ѫтребꙋінцеазъ?

Р. **Гласꙋл ал Оптꙋлеа, кърꙋїа 'і съ zіче ші Лътꙋрашꙋл лꙋї ал Патрꙋлеа, ꙋрmеазъ dꙋпъ Скара Dіатонікъ а Dісdіапасонꙋлꙋї, каре се ѫтфъцішазъ ла Капꙋл ал Dоілеа, кꙋ Мъртꙋрііле еї ѫтпреꙋнъ, ші базꙋл съꙋ есте ла Nі, аdікъ кꙋ Патрꙋ Тонꙋрї maї ѫп жос dекѫт ал Гласꙋлꙋї ал Патрꙋлеа Папаdік, ал кърꙋїа баz есте ла Dі; їар семнеле фторалелор Гласꙋлꙋї ал Оптꙋлеа сѫнт dоъ, ачеста ᘯ каре се пꙋне ла Nі, ші ачеста ᘯ, каре се пꙋне ла Антіфонꙋл съꙋ, аdікъ ла Nі dе сꙋс; їар кѫнd се кѫнтъ кꙋ треї Тонꙋрї maї аскꙋціт dекѫт фірескꙋл съꙋ баz, аdікъ ла Ісонꙋл лꙋї Га ка dе ла Nі, ѫсеmнѫнdꙋсе кꙋ ачеастъ Фтора ᘯ, атꙋнчї семнеле Мъртꙋріілор се скріꙋ кꙋ dоъ ѫпцелесꙋрї, аdікъ Сꙋнетеле d'асꙋпра аратъ къ ꙋрmеазъ кꙋ Nі ка dа ла Га, їар Семнеле dе dесꙋпт dоvedеск Мелоdіа Лътꙋрашꙋлꙋї ал Патрꙋлъ, прекꙋm ѫтфъцішазъ Скара.**

СКАРА DIATONIKЪ ЧЕА DЪПЪ TIPONIE.

4	3	2	4	3	2	4

Ni Па Вȣ Гаq Па Вȣ Га Di

КАП XIX.

Пентрȣ de осебiте фторале.

Д. Че Фторале maï сѫнт ꙟн Мȣсiкъ?

Р. Афаръ din Фторалеле челор Опт Гласȣрï, каре се аратъ ꙟн парте ла фiе-каре Глас, maï сѫнт шi ачесте треï Фторале, din каре ачеаста аре асеmъnарea Хроmатiкȣлȣï Di, саȣ Nепапо ал Лътȣрашȣлȣï ал Doiлеа; ачеаста аре асеmъnарea Енарmонiкȣлȣï Га, ал Гласȣлȣï ал Треiлеа; шi ачеаста а Енарmонiкȣлȣï Zо:

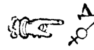
карії ꙟн Мелоdіе се пѫн ачестеа пе ор че Тон; їар локꙋріле лор челе фірещї сѫнт челе ꙋртъторе.

Ачеаста ⚥, се пꙋне ла Dі, ші стъпѫнеште къТре гресіме (погорѫре) Патрꙋ dістанце, аdі-къ: пе Га ꙟл воеште Dіес, пе Вꙋ ꙟн локꙋл съꙋ, пе Па їаръшї Dіес, ші пе Nі ꙟн локꙋл съꙋ. Іар кѫнd се пꙋне zіса Фтора ла алт Тон, атꙋнчї се zіче Тонꙋлꙋї ачелꙋїа Dі, ші ꙋртеазъ Паралагіа кꙋ кꙋалітатеа Фторалеї пꙋсе пѫнъ ла dесл егареа еї, (асеменеа ші Фтораделе ꙋртъ-тоаре.)

Ачеаста ♀, їаръшї се пꙋне маї мꙋлт ла Dі, ші лꙋкреазъ ꙟн погорѫре Стъпѫнind асеменеа Патрꙋ dістанце, аdікъ: пе Га ꙟл воеще Dіес, саꙋ сферт dіn Тонꙋл маре, ші пе Вꙋ, Па, Nі, Тонꙋрї марї.

Їар ачеаста ⌀, се пꙋне ла Ке, ші лꙋкреазъ ꙋн Тон къТре Гресіме ші ꙋн Тон къТре аскꙋці-ме, аdікъ: воеще съ погоаре пе Dі Dіес шї пе Га ꙟн локꙋл съꙋ, їар къТре аскꙋціме воеще съ сꙋе пе Zо Іфес ші пе Nі ꙟн локꙋл съꙋ.

ІАТЪ ШІ СКЪРІЛЕ ЛОР.

	Ni
2	
	Zo
3	
	Ke
4	
	Di
1	
	Га
5	
	Вꙋ
1	
	Па
6	
	Ni
22	

	Ni
2	
	Zo
3	
	Ke
4	
	Di
1	
	Га
4	
	Вꙋ
—	
4	
	Па
4	
	Ni
22	

	Па
4	
	Ni
4	
	Zo
1	
	Ke
1	
	Di
7	
	Га
2	
	Вꙋ
3	
	Па
22	

Сфжршіт.